

Briefing

Juni 2023
Nr. 127

Briefing

Briefingmaterial

skickas till Christina Völcker
Harstigen 16, 645 42 Strängnäs
E-post: briefing@sgsresa.se
eller ordforande@sgsresa.se

Adressändringar:

Skickas till Ewa Knutsson
Slalomvägen 37, 461 58 Trollhättan
E-post: medlemsregister@sgsresa.se

Resemästaren:

Vår Resemästare är Lotta Borgiel
Byle, Ekudden 431, 643 94 Vingåker
E-post: resemastare@sgsresa.se

Sista materialdag för nästa nummer är
15 augusti 2023.

Annonser:

En helsida kostar 1000 kr och en halvsida 500 kr.

Redaktionen förbehåller sig rätten att bedöma och
eventuellt förkorta insända bidrag och tar inte ansvar
för ej beställt material.

SGS adress:

c/o Anders Gezelius
Skatkullevägen 22, 430 82 Donsö

Internetadress:

www.sgsresa.se
E-post: ordforande@sgsresa.se

Medlemsavgift per kalenderår:

Ordinarie medlem 350 kr. Familjemedlem 100 kr.

STYRELSEN

Ordförande:

Anders Gezelius
076-310 64 36
ordforande@sgsresa.se

Vice ordförande:

Kristina Bergman
070-956 17 92
vice_ordforande@sgsresa.se

Sekreterare:

Bengt Cederfelt
072-209 47 90
sekreterare@sgsresa.se

Kassör:

Ewa Knutsson
0767-96 55 00
kassor@sgsresa.se
medlemsregister@sgsresa.se

Klubbmästare:

Stefan Karlsson
072-189 23 76
klubbmastare@sgsresa.se

Briefingansvarig:

Christina Völcker
076-897 72 78
briefing@sgsresa.se

Resemästare:

Lotta Borgiel
0151-209 00
resemastare@sgsresa.se

Ledamöter:

Isabel Olesen
+45 613 032 64
ledamot@sgsresa.se

Magnus Andersson
042-14 67 51
ledamot@sgsresa.se

Kerstin Strandskog
076-174 02 62
ledamot@sgsresa.se

Innehåll

4 Ordinarie årsmöte	15 Rhenkryssningen 6 april 2023
6 Glad sommar 2023	16 Rhenkryssningen 7 april 2023
7 Rhenkryssningen 1-8 april 2023	17 Att resa i covid-tider del II
8 Rhenkryssningen 2 april 2023	20 Resemästarens sidor
10 Rhenkryssningen 3 april 2023	21 Georgien bortom allfartsvägarna
11 Rhenkryssningen 4 april 2023	22 Till turismens vagga
13 Rhenkryssningen 5 april 2023	24 Svenskbygden i Estland

Omslagsbild: Blomsterprakt i Holland. Foto: Marita Täppinen

ORDINARIE ÅRSMÖTE

Onsdag 5 april 2023

M/s Leonora på Rhen

Dagordning

§1 Mötets öppnande.

Ordförande öppnar mötet.

§2 Val av mötesordförande.

Anders Gezelius väljs till mötesordförande.

§3 Val av mötessekreterare.

Bengt Cederfelt väljs till mötessekreterare.

§4 Frågan om kallelse till årsmötet sänts ut i laga ordning.

Det är årsmötets uppfattning att så har skett.

§5 Fastställande av dagordning för årsmötet.

Kunde ske utan vidare förslag.

§6 Val av två justeringsmän att justera dagens protokoll.

Malin Engstedt och Marita Täppinen utses att justera dagens protokoll.

§7 Styrelsens verksamhetsberättelse för det gångna året.

Anders Gezelius läser upp ur verksamhetsberättelsen från år 2022.

§8 Styrelsens förvaltningsberättelse för det gångna året.

Ewa Knutson läser upp en kortfattad presentation.

§9 Revisoremas berättelse.

Eva Landeryd läser upp detta dokument.

§10 Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen.

Årsmötet ger styrelsen ansvarsfrihet.

§11 Val av föreningens ordförande för det kommande verksamhetsåret.

Anders Gezelius väljs till ordförande.

§12 Val av övriga styrelseledamöter för det kommande verksamhetsåret.

De som omvaldes 2022 sitter kvar till 2024.

De som om- eller nyvaldes 2019, Magnus Andersson, Kristina Bergman, Isabel Olesen och Kerstin Strandskog blev nu omvalda för två år.

§13 Val av två revisorer och en revisorsuppleant.

Gunilla Broberg och Eva Landervik väljs om till revisorer, Monika Apell till revisorsuppleant.

§14 Val av valberedning.

Bodil Einarsson, Mårten Näslund och Bodil Eckert är nu den nya valberedningen.

§15 Fastställande av medlemsavgift enligt stadgarnas paragraf 5.

De nya medlemsavgifterna för 2023, 350 kronor för ordinarie medlemmar och 100 kronor för familjemedlem ligger kvar för kommande år.

§16 Motioner till årsmötet.

Mårten Näslunds förslag om andra datum för veckoslutträffar bör röstas om på lämpligt sätt.

§17 Övriga frågor.

Handlingar bör läggas ut på hemsidan, vilket vanligtvis görs.

Nya reseförslag:

Tysk-tjeckiska gränstrakter, våren 2024.

Grönlandsresor till Estlands svenskbygder, september 2024.

§18 Mötets avslutande.

Ordförande avslutar mötet.

Anders Gezelius

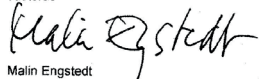
Ordf.

Bengt Cederfelt

sekr.

Justeras

Malin Engstedt

Marita Tappinen

Glad Sommar 2023

ordförande, Anders Gezelius

Bästa SGS-medlemmar, jag vill passa på tillfället att önska er alla en lång, innehållsrik och samtidigt vilsam sommar i år. Jag vill också passa på att berätta hur jag upplevde vår jubileumskryssning, eftersom det inte riktigt hade gått som planerat med förberedelserna för min del om man ska uttrycka det försiktigt. Från början var det ju meningen att jag skulle ha en mer ledande roll på Rhen, på samma sätt som under tidigare kryssningar. Det var nu inte möjligt och länge trodde jag inte att det skulle vara rimligt att ens försöka följa med. I vår förening har vi dock förmånen att ha en vice ordförande, som inte backar för lite bekymmer längs vägen och som utan att tveka klev in och tog över rollen som kryssningsledare med den äran. Det ska också sägas att både Lotta och min hustru fick mer att ta hand om när jag nu inte riktigt var att räkna med. Som ordförande kan jag bara vara oändligt tacksam för att alla inblandade mycket förtjänstfullt bidrog till att vi fick en minnesvärd och fungerande jubileumskryssning. Själv tror jag att min största upplevelse var att möta all medkänsla och den gränslösa uppmuntran jag mötte från alla deltagare som också visade stor tolerans och förståelse med en understundom lätt förvirrad ordförande som då och då gjorde så gott han kunde

Att ha fått möjligheten att ändå vara med på kryssningen betydde mycket för känslan att det trots allt finns ett liv framöver. I ärlighetens namn så ska

jag nog också erkänna att jag tvingades inse att jag ganska rejält hade över-skattat mina förmågor och underskattat en hel del konsekvenser av min stroke, något som jag inte hade insett tidigare. Sedan vi väl kommit hem efter en hemresa, som blev lite jobbigare än det ursprungligen var tänkt, på grund av inställda tåg och annat, var jag trött och håglös på ett sätt som jag tyckte var svårt att acceptera. Jag börjar så sakta inse att en stroke kan påverka tillvaron på väldigt många sätt och ju mer jag försöker förstå och ta reda på, desto mer förundrad blir jag över hur obegripligt intrikat vi är konstruerade som människor. Det blir allt tydligare för mig hur fantastiskt vi är skapade, där så oändligt mycket samspelar för att göra oss till det vi är och det konstiga egentligen inte är att ett och annat plötsligen inte fungerar utan tvärtom, att det mesta är som det ska utan att vi tänker på det. Det blir också alltmer fascinerande att tänka på vilken fantastisk maskin vår hjärna är och det ger i alla fall mig hopp inför framtiden. Så på det hela taget har nog SGS fått en visserligen något stukad, men ödmjukt tacksam ordförande, som ser fram emot en sommar där vi alla förhoppningsvis kan samla styrka inför kommande tider.

Anders Gezelius

Rhenkryssningen 1-8 april 2023

31 mars-1 april, tåg

text: Monika Apell

Tidig morgon i Göteborg. Tåget söderut skulle gå redan 7.40 på morgonen. Min bror, som nu skulle resa på sin första SGS-resa, och jag hade bestämt oss för att inte riskera något. Vi valde att bo på First G hotell vid Centralstationen och var på plats tidigt. Det var också våra reskamrater Eva och Anders. De hade tagit en mycket tidig båt från Donsö för att komma i tid.

Resan gick smärtfritt. Vi nådde Köpenhamn redan 11.30 och tåget till Hamburg skulle gå först kl. 15.19. Vi hade gott om tid att äta lunch och göra andra ärenden. Så småningom dök flera reskamrater upp från olika håll i landet. Det var nu resan började! Att resa ner på kontinenten med tåg, det gjorde man ju som ung när tåggluffandet var aktuellt. Så tågresan lockade-men jag insåg nu att det kanske inte var det bästa sättet att resa på när man som jag har ont i höften och har svårt att hänga med i något slags tempo. Men nu gällde det!

Vi var sammanlagt 16 glada resenärer som klev på tåget mot Hamburg. Det visade sig att halva tågsetet kopplades av i Odense och de vagnar som skulle till Hamburg blev snart proppfulla med folk. Man satt på golvet, barnfamiljer som inte hade fått någon sittplats trängdes i korridorerna. Vi hade tåggluffarkort för seniorer och åkte första klass, men vad hjälpte det när tåget var proppfullt. Någon servering

fanns inte på tåget, däremot kom en "kaffe man", som bistod med kaffe m.m. Ingmarie och Lena rapporterade att de hade inhandlat marsipan och nougat.

Till slut nådde vi i alla fall Hamburg. Klockan var då 20.30 och med hjälp av någons GPS på telefonen lyckades vi ta oss till det hotell vi var inbokade på

Morgonen därpå började resan med taxi från hotellet redan 7.30, med avfärd 8.30. Målet för dagen var Strasbourg, först ett snabbtåg från Hamburg till Offenburg, därefter ett litet lokaltåg, som tog oss över gränsen från Tyskland till Frankrike och Strasbourg. Där väntade en buss på oss och den fraktade oss till vår väntande båt Leonora, som skulle bli vårt hem den kommande veckan.

Vi märkte att våren och grönskan här hade kommit längre. Landskapet blev grönare och grönare. Rapporter om blommande magnolior och storkar fick jag av reskamraterna. Resan gick som på räls....kan man säga.

Vi steg på Leonora vid 16-tiden. Det var lite glest i matsalen när vi skulle äta vår middag. Vi fick vänta länge på våra övriga reskamrater. Skåningarna kom vid 18-tiden, övriga gäng -från Stockholm och Göteborg dök upp först vid 22-tiden. Ett kärt återseende för många av oss. Nu var vi samlade och på väg!

2 april

text och bild: Bengt Cederfelt

Detta var vår första morgon på Leonora. Eftersom vi skulle stanna i Strasbourg till måndag lunch så hade vi förstås aktiviteter inplanerade på plats. Klockan 9.30 samlades vi för en kort promenad till en sightseeingbåt vid en närbelägen brygga. Vi låg förtöjda ett par kilometer öster om Strasbourgs centrum vid Pont d'Anvers-Antwerpenbron. Det var högt vatten i kanalerna, så högt att vi inte kunde komma under alla broar. Vattenvägarna består dels av bifloden Ill samt ett system av kanaler. Vi färdades först norrut för att snart svänga västerut förbi Parc de l'Orangerie, som är ett populärt storktillhåll. Vi hade en engelskspråkig guide, men när vi kom

till de institutionella byggnaderna efter parken tog Rolf Fredriksson över mikrofonen och förklarade på svenska: Vi har alltså Europaparlamentet där EUs folkvalda sammanträder en vecka per månad, övrig tid i Bryssel. Vidare finns här Europarådet, som är en mellanstatlig samarbetsorganisation omfattande de flesta europeiska länder utom Ryssland, som suspenderades i mars 2022, och Belarus som aldrig ansökt om medlemskap. Dessutom finns i området europadomstolen, formellt europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, vilken inte ska blandas ihop med EU-domstolen, som ligger i Luxemburg.

Medan vi färdades mot stadens centrum berättades att det fanns keltisk bebyggelse innan romarna anlade en militärbas i området. Staden var omstridd redan vid delningen av Frankeriket och kom att tillhöra tyskromerska riket från 925. Katedralen färdigställdes 1439 och var världens högsta byggnad fram till 1874. År 1681 annekterades staden av Frankrike och Marseljäsen skrevs här under franska revolutionen. Efter den industriella revolutionen kom den period, som gjorde Strasbourg till arketyper av nationsbyte. Det nygrundade tyska kejsarriket annekterade staden på nytt 1871 för att åter förlora den till Frankrike efter Versaillesfreden 1919. Nazityskland annekterade staden 1940-44. Efter världskriget har Strasbourg blivit en symbol för fredssträvanden i Europa. Jämte de internationella institutionerna finns här också Frankrikes största universitet

Bland berömda personer som är födda i Strasbourg kan nämnas Marie Tussaud (flicknamn Grosholtz) och Ludvig I av Bayern. Bland berömda personer som bott och verkat i Strasbourg bör nämnas Johannes Gutenberg, Johann Wolfgang von Goethe, Louise Pasteur och Albert Schweitzer.

På väg till båten gick vi förbi katedralen men pga för lång kö för att komma in i den hann vi inte med ett besök.

Efter lunch var det dags för bussfärd längs Route de Vin med vinprovning i bergen. Vogeserna sträcker ut sig en bit väster om floddalen. På östra sidan om Rhen ligger Schwarzwald. Vinprovningen ägde rum hos Wolfberger och efter några smakprover blev det en guidad vandring i den lilla men välbevarade staden Dambach-la-Ville. Förutom åtskilliga korsvirkeshus och den resliga kyrkan var den gamla stadsporten det mest uppseendeväckande.

Efter återfärd hann vi ta igen oss innan det var dags för samling i salongen. Genomgång av morgondagens program, då vi ska lämna Strasbourg. Presentation av dem som jobbat med kryssningsresan. Rolf Fredriksson hade med sig en gäst, Päivi Suhonen, pressansvarig för de nordiska länderna vid Europarådet i Strasbourg

Efter middagen hade vi säkerhetsgenomgång eftersom vi seglar iväg nästa dag. Därefter levande musik i salongen, där somliga var synnerligen aktiva på dansgolvet. Dagsprogrammet avslutades i regel med vickning, men det kom nog inte riktigt igång förrän vi kastat ankar. För den som var sugen på kaffe eller te fanns detta alltid att tillgå i aktersalongen, även en glasburk med småkakor.

3 april

text: Ewa och Lars Sandström, bild: Lotta Borgiel

Halva gänget i EU-parlamentet

Morgonen började med frukostkö klockan 7.30. Det visade sig att tryckfelsnisse varit framme och skrivit två olika tider. Bussar avgick till EU-parlamentet klockan 8.15. Vi fick noga poängterat att ta med våra pass, vilket vi senare inte behövde visa.

Framme i parlamentet fick vi passera säkerhetsgenomgång. Vi delades upp i grupper med varsin guide, som tog oss runt i denna stora byggnad. Vi passerade en monter, där man fick en uppfattning om hur stora dessa byggnader är. Eftersom det var måndag, så var det inte några parlamentsdeltagare i plenisalen denna dag. Nu kan vi förstå omfattningen av parlamentet, som har 705 medlemmar och de har 12 sessioner per år.

Efter en dryg timme lämnade vi parlamentet och åkte buss till centrum för lite fri tid. Vi tog en promenad till katedralen och hann precis komma in och vara där 5 minuter innan den stängde.

Buss tillbaka till båten för lunch. Avgång 13.00 mot Mannheim. På eftermiddagen var det föreläsning av Rolf Fredriksson. Han berättade mycket om parlamentet och hade egna synpunkter på att parlamentet även är i Bryssel. Han kåserade också om floden Rhen. Dagen avslutades med en fantastisk fyrrätters middag. Därefter musik i baren.

4 april

text: och bild: Margareta Jonsson Zelleröth

Värmånad. Sommartid. Vinterväder.
Hm?

Det var minusgrader under natten och gräsmattan vid kajen glänste av ett skirt frosttäckte när vi efter den rikliga frukosten gick till våra bussar i morgonsolen. Vi är i Mannheim.

Förmiddagens utflykt gick till den kända staden Heidelberg. Omfattande vägarbeten pågick högst uppe på berget och dessa ledde ofta till trafikstockningar och köer. Vår färdplan ändrades därför och vi fick åka bergbanan både upp och ner. Den är mer än 100 år gammal, men vi fick veta att vagnarna är betydligt nyare och mycket säkra. Vi besökte slottet som nu är en ruin. En gång var det en imponerande byggnad med stor trädgård, pampiga portaler och fantastiska konstverk. Den största sevärdheten var kanske den enorma vintunnan, som rymmer 220 000 liter. Heidelberg är en mycket gammal stad och den bombades inte under andra världskriget, vilket gör att det finns gamla stadsdelar kvar. Det gavs möjlighet för oss att strosa lite i staden, besöka kyrkan och gå på den berömda bron av sten, som tidigt byggdes över floden Neckar.

Återfärd till båten och lunchen, vilken som vanligt utgjordes av salladsbuffé, soppa, huvudrätt och dessert.

Eftermiddagen var till stor del fri tid. Den kunde användas till att besöka båtens jacuzzi uppe på soldäck, sitta i salongen eller ta siesta. Det var också möjligt att promenera in till Mannheims centrum och strosa, shoppa och fota där. Många tog tillfället i akt, eftersom promenaderna mellan matbordet och buffén –även om de var många- inte var tillräcklig motion.

I slutet av eftermiddagen informerade vår vice ordförande Kristina om morgondagens program. Sedan fortsatte vår gästföreläsare Rolf Fredriksson att informera om trakten, fabriker, politiker, kändisar, krig och annan nutidshistoria. Han berättade också om hur det

var när muren revs och att då snabbt bygga upp ett enat Tyskland till ett modernt och utvecklat land.

Efter den goda middagen samlades vi i den stora salongen för att lyssna på en konsert med klassisk musik av Beethoven, Mozart och Bohuslav Martinu. Musikerna utgjorde Ensemble Audace som hanterade violin, viola och violoncell. Stämningsfullt och vackert.

Kvällen avslutades med vickning/snacks för de pigga resenärer som orkade med en programpunkt till.

Redaktionen skickar med denna berömda sångtext från Heidelberg

Ich hab ´mein Herz in Heidelberg verloren

av Gus Backus

Es war an einem Abend
Als ich kaum 20Jahr
Da küsst ´ich rote Lippen
Und goldenes, blondes Haar
Die Nacht war blau und selig
Der Neckar silberklar
Da wusste ich, da wusste ich
Woran, woran ich war.

Ich hab ´mein Herz in Heidelberg verloren
In einer lauen Sommernacht
Ich war verliebt bis über beide Ohren
Und wie ein Röslein hat ihr Mund gelacht
Und als wir Abschied nahmen vor den Toren
Beim letzten Kuss, da hab ´ich ´s klar erkannt
Dass ich mein Herz in Heidelberg verloren
Mein Herz, es schlägt am Neckarstrand

Und wieder blüht wie damals
Am Neckarstrand der Wein
Die Jahre sind vergangen
Und ich bin ganz allein
Und fragt ihr den Gesellen
Warum er keine nahm
Dann sag ich euch, dann sag ich euch
Ihr Freunde, wie es kam.

Ich hab ´mein Herz in Heidelberg verloren
In einer lauen Sommernacht
Ich war verliebt bis über beide Ohren
Und wie ein Röslein hat ihr Mund gelacht
Und als wir Abschied nahmen vor den Toren
Beim letzten kuss, da hab ich ´s klar erkannt
Dass ich mein Herz in Heidelberg verloren
Mein Herz, es schlägt am Neckarstrand.

5 april

text: Inga-Britt Erlandsson

Från Mannheim till Bonn

Under natten lämnade m/s Leonora Mannheim och stävade mot Bonn på den absolut vackraste delen av Rhen. Himlen var klarblå och några vågade sig ut på soldäck för att insvepta i filter beundra alla vackra borgar, slott och odlingar på ömse sidor av floden, medan andra föredrog att betrakta världsarvet och den mytomspunna utsikten över Loreley-klippan från den goa värmen i hytten. Klockan 12 samlades alla SGS-medlemmarna i salongen, där föreningens årsmöte genomfördes under trevliga former.

Innan vi nådde fram till Bonn, berättade Rolf Fredriksson om stadens historia och politiska utveckling. Ett mycket intressant föredrag med många personliga iakttagelser. Han nämnde också dramaserien Hotel Europa, som finns att se på SVT Play. Den är inspirerad av verkliga händelser vid Rhen-floden under tiden mellan världskrigen.

Strax efter ankomsten till Bonn samlades vi på kajen för en guidad promenad genom staden, som är vackert belägen på båda sidor om Rhen. Vår guide

tog oss bland annat till den mäktiga universitetsbyggnaden från år 1777 och den gamla stadsmuren från 1644, där Alter Zoll am Rhen bjöd på en fantastisk utsikt.

Efter en utsökt middag, då bl.a. flera av föreningens "födelsedagsbarn" gra-

tulerades med tårter och sång, vidtog firandet av SGS 35-års jubileum med musik och dans i salongen.

6 april

Från Bonn till Köln

Strålade sol men bara 2 grader varmt på morgonen. Efter frukost tog vi en frisk promenad till Beethoven Haus, där den kände kompositören föddes år 1770. I den vackra Kammermusik Saal med 199 platser och fin akustik, fick vi avnjuta en konsert framförd av en pianist, vars fingrar formligen flög över tangenterna. Vi hann också med ett kort besök i husets museidel, där det fanns en mängd föremål, skrifter och tavlor från Beethovens liv i Bonn.

Klockan 11 kastade M/S Leonora loss för vidare färd mot Köln. Byggelsen tätnade gradvis runt omkring oss och vi passerade flera stora industriområden innan vi nådde ett gråmulet Köln vid 13-tiden. Där tågade vi, ledda av kunniga stadsguider, genom den "gamla" staden. Köln är en av de äldsta och den 4:e största staden i Tyskland och har under de senaste årtiondena gått från att ha varit en industristad till att bli Tysklands mest utpräglade mediestad. Det är svårt att föreställa sig att staden helt jämnades med marken när totalt 262 bområder förstörde 90 % av Köln under andra världskriget. Den vackra gotiska katedralen är en av de få byggnader som skonades och där kunde vi bl.a. ta en titt på det förgyllda Trekungaskrinet, ett relikvarium som enligt traditionen innehå-

ler kvarlevor från de tre vise männen. Vår entusiastiska guide berättade om stadens gamla namn Colonia Agrippina och naturligtvis om Kölnerwasser.

Turen avslutades med ett glas Kölsch, ett ljust öl från Köln. Det serverades i speciella glas på en äkta Bierstube. Kl. 17.15 återsamlades vi på M/S Leonora för ett föredrag med Rolf Fredriksson. Denna gång med fokus på två kända personer. Först Heinrich Böll, en av Västtysklands mest kända författare, som tilldelades Nobelpriset i litteratur 1972. Bölls böcker speglar den samhällseliga utvecklingen i Tyskland under årtiondena efter andra världskriget. Rolfs föreläsning inspirerade verkligen till (om)läsning av t.ex. "inte ett enda ord".

Nästa person var Angela Merkel, Tysklands förbundskansler mellan 2005 och 2021. Rolf presenterade en intressant kombination av fakta och egna iakttagelser av denna kvinna, som under sina år vid makten envetet försvarade demokrati och mänskliga rättigheter.

Denna innehållsrika dag fick en festlig avslutning med Farewell cocktail i salongen, där kapten Floris de Bot och hela hans besättning tackades för en utomordentligt fin resa. Därefter var det dags för resans kulinariska höjdpunkt- Captains Dinner.

Revansch efter 56 år

6 april

text: Malin Engstedt

Dagen kom, den 6 april, då vi vaknade i Bonn. Visst var torsdagens första programpunkt, Beethovenkonserten med pianisten Camilla Köhnken från Bonn, underbar i Beethovens hus. Jag minns bäst "Tre bagateller" och sällan ska vi glömma middagen med morots- och ingefärs-soppa, Tenderloinbiff eller ragu på squash.

Höjdpunkten för mig var ändå att få inträda i Kölnerdomen, förbi ett par rödklädda prelater och fritt få röra mig ut och in i den byggnad som länge var världens högsta med sina två torn och en höjd av 157 meter. Domen började byggas redan på 1200-talet och rymmer Maria av Medicis grav och an-

dra gravar. Vi såg domen redan när M/S Leonora långsamt närmade sig Köln söderifrån mitt på torsdagen i vackert väder.

Bara 22 år efter andra världskrigets slut, då 14 bomber träffat katedralen utan allvarliga ras, till skillnad från de bomber som drabbade omgivande byggnader, tillbringade jag 1967 tre veckor som volontär i en vildsvinspark i Hagen i Ruhrområdet. Jag reste via Internationella Arbetslag, IAL, med min kusin Hans och med oss fanns en stor grupp ungdomar från Europa och USA. Hans och mina vägar skildes efter lägret och jag reste ensam mot Köln, som ligger cirka 8 mil från Hagen. Jag var 17 år och bar en vit, knäkort frottéklänning med stora svarta prickar. På ryggen hade jag en stor säck med allt jag trodde mig behöva på fortsatt resa. Klänningen var fin men fällan nådde inte ner till knät. Jag gick in i Kölnerdomen, men det tog inte lång tid innan en prelat med hög och lätt skräckinjagande huvudbonad närmade sig.

-Hinausgehen! väste prelaten och pekade först mot mina knän och sedan mot den stora porten. Min fortsatta väg var inte förhandlingsbar, jag skulle ut och jag lydde, lite stukad i min ungdomliga entusiasm.

Den 6 april 2023 slöts cirkeln. Jag fick gå in och ut ur domen som jag ville. Det känns faktiskt fint och betydelsefullt!

7 april

text: Isabell Svenlin, bild: Marita Täppinen

Vår näst sista dag tillsammans började med sovmorgon. Skönt, vi fick tid att packa resväskan och äta frukost en lång stund.

När klockan blev 10 satt vi i salongen på vår sista föreläsning med Rolf Fredriksson. Rolfs tema för dagen var att knyta samman Nederländerna och Belgiens historia, språk, kultur och gränser. Belgien bildades först 1830 och är idag

en monarki. Området lydde under århundradenas lopp under olika europeiska dynastier. Provinen Vallonien i den södra delen är franskspråkig och ett homogent katolskt område. Flandern är en provins i norr, där man talar en dialekt med germanska språktrötter med många likheter med nederländska. Den tredje språkgruppen är tyska. Historiskt hade Flandern blomstrande vävindustrier och ett rikt kulturliv med rika handelsstäder som Antwerpen, Gent och Brygge.

Sverige har och hade många kontakter med Nederländerna. Den mest kände svensken under industrialiseringen var Louise De Geer. Hans palats är idag den nederländska ambassaden på Götgatsbacken i Stockholm.

Genom den vallonska familjen Gill hänger Rembrandts tavla "Batavernas

natt" på Nationalmuseum i Stockholm.

Sverige har nära förbindelser med Nederländerna. Mark Rutter, Nederländernas premiärminister, och den svenska regeringen har en gemensam syn på EU; dess budget, ekonomi och asylsökande. Amsterdam är Nederländernas huvudstad och Haag den administrativa huvudstaden med två parlament och domstolar.

Dagens utflykt är en tur på Amsterdams kanaler. Trots duggregn är staden fylld av påskfirande turister. Köerna ringlar sig framför Anne Franks hus och andra sevärdheter. Det krävs i förväg bokade biljetter för att få tillträde idag. Från sightseeingbåten är det de vackra gamla broarna med smidesarbetena och raderna av olika typer av byggnader som är sammanbyggda, som stannar kvar i minnet.

Vi har färdats genom Europa från Frankrike i söder, genom Tyskland till Nederländerna i norr. Genom kunskap och fantastisk sightseeing kan vi kombinera det bästa av mat och njutning. Vi kan laga mat som fransosen men med portioner som germaner. Vi kan njuta som latiner och arbeta som germaner.

Slutligen tackade Lotta alla deltagare för gott samarbete och trevligt umgänge under trevliga former. Hon hoppades att vi har fått nya kunskaper och spännande inblickar. Vi vill tacka dig Lotta och styrelsen för en trevlig och välorganiserad resa med 100 trevliga och glada SGS:are!

Nästa dag skulle vi åka vidare efter en minnesvärd frukost i hotellets trädgård. Vi tittade på vattenfallet medan vi åt buffé med ett glas mousserande vin för de som så önskade. Vi gick en runda och beskådade vattenfallet på närmre håll innan det var dags för avresa till Namibia, via Botswana. Bussbyte vid landgränsen. Första stoppet var ett fotbad mot mul- och klövsjuka. Kvittot på att vi gjort detta samt pass och alla olika intyg vi hade fick vi visa upp fem gånger innan vi kom ombord på små båtar. Nu var vi äntligen på väg till den första lodgen. Den ligger på en ö. Alla safariturer gjordes per båt och det är ett sätt att komma nära många djur. I vattnet fanns bland annat flodhästar och krokodiler. Man kom också mycket nära alla däggdjuren som kom ner till floden för att dricka och fågellivet var helt fantastiskt.

Vi var i väglöst land och det blev en flygtur till nästa lodge. Först båt och sedan bil till flyget. Flera "sjuksköterskor" i hamnen ville testa och/eller vaccinera oss, men vi lyckades passera. Var de verkligen sjukvårdsutbildade, stoppade de pengarna i egen ficka och vad innehöll deras kanyler och utrustning egentligen? Det fanns verkligen skäl att fundera kring detta. Pass, utresetillstånd och vaccinationsbevis kollades

kontinuerligt nogsamt. Vi noterade att vi kom till en för oss helt ny – men lika primitiv – flygplats som för två år sedan. Den gamla hade inte underhållits och vuxit igen. Jeepar mötte. Det tog ca 4 timmar att åka till lodgen. Djur, åska och tidvis ösregn längs vägen. Vål framkomna fick vi en egen vattenflaska av glas med vårt namn på. Ingen plast här inte. Här gjorde vi båtsafari, nattsafari, kvällssafari och morgonsafari. Personalen kollade både morgon och kväll om vi hade feber och noterade vår temperatur. Det gjordes på alla lodger vi bodde på. Vi fick absolut inte röra oss inom området utan att någon av personalen var med. När vi lämnade en av lodgerna visade guiden spår av lejonklor på golvet i dörrhålet på väg in till damtoaletten. En impala hade flytt in där med lejonet i hasorna. Det gick naturligtvis inte så bra för impalan.

Vi tog oss vidare till en tredje lodge. Nu hade det gått så lång tid att vi behövde ta ett nytt PCR-test för att kunna fortsätta resandet. Vi åkte i jeepar till en liten lokal flygplats. Döm om vår förvåning, när ett litet propellerflygplan med kvinnlig pilot landade! Sjuksköterskan, som också var en kvinna, kom ut ur planet med utrustningen under armen. Hon tog på sig uniformen medan vi fyllde i olika formulär. Munskydd skulle bäras. Vi köade snällt. Prov togs i näsborren, på tungan och på insidan av kinden. Sedan packade hon ihop, gick och satte sig i planet. Piloten startade och drog järnet så att gruset yrde och dammet rök. Vår jeepchaufför försökte hinna kolla om startbanan var ren från djur, men hann inte.

Det var mycket skumpande den

Ginstkatt

veckan och de som hade mobilen i fickan med stegräknaren påslagen noterade i princip varje dag drygt 22 000 steg utan att ha lämnat jeepen.

På en lodge bodde en genett (ginstkatt). Den hade sitt bo och sina ungar i närheten. Vi såg den redan för två år sedan. Då var den lite blyg och åt sin serverade middag utanför personalmatsalen. Nu gick den omkring lite varstans på området. Den hade naturligtvis full koll på mattiderna och den satt under matbordet medan vi åt middag. En mycket klok mamma! Var skall man bo om inte in på en lodge där alla – såväl personalen som gästerna – älskar djur. Om vi såg några djur? Jo, det gjorde vi. Vissa dagar många olika och andra dagar lite färre. Ibland på mycket nära håll och ibland på långt håll. Ibland enstaka, ibland i flock. Det var lika spännande varje tur. Man vet aldrig om, när eller var det dyker upp något och vad som i så fall dyker upp. Vädret var en blandning av allt från sol till ösregn med åska. Vi kunde tyvärr inte se solnedgången alla dagar på grund av regn, men det utgjorde inget hinder vad gällde att ta en solnedgångsdrink ute i naturen vid rätt klockslag.

Vi vande oss så småningom vid att ständigt få visa pass, intyg och bevis av

olika slag, inrese- och utresetillstånd, visum, kolla kroppstemperaturen morgon och kväll. Till slut gick det av bara farten.

En dag fick vi punka på jeepen. Reservdäcket sattes på. Efter en timme fick vi punka på det också. Det var naturligtvis kruttorrt och i dåligt skick efter att ha suttit utanpå bilen i solen under pandemiåren. Vår räddning då blev att den andra jeepen som vår grupp färdades i nu kontaktades och vi fick deras reservdäck. Det gick naturligtvis också sönder. Tredje punkan samma dag och det var på däck precis under min stol, så jag fick skulden! Vi fick knöla ihop hela gruppen i den hela jeepen för att ta oss tillbaka till lodgen. Trångt, men finns det hjärterum så finns det stjärterum!

Hemresan med flyg var intensiv och vi lyfte och landade fem gånger med fyra olika flygplan: Kwara - Maun - Gabarone - Johannesburg - London - Stockholm

Det var fantastiskt att kunna resa igen och vi uppskattade i princip allt som hände, allt vi såg, allt vi åt, vädret, personalen på lodgerna och i jeeparna. Att resa är bland det bästa som finns och äntligen kan vi göra det igen!

Resemästarens sidor

Till vår Jubileumskryssning och till lika vårmöte hade jag med mig två nya resor som avgår 2024. Till turismens vagga i Tjeckien och Tyskland arrangeras av Äventyrsresor och avgår med tåg från Sverige eller Danmark. Vi besöker fina naturområden och historiska städer. Den andra resan arrangeras av Grönlandsresor och går med färja till Tallinn i Estland där vi ska besöka svenskbygderna. Jag hoppas att ni tilltalas av förslagen.

På resan till Georgien i höst har vi ett par platser kvar. Följ med! Är du redan anmäld eller har satt upp dig på intresselista till någon av SGS-resorna håller researrangören dig uppdaterad. Har du frågor om någon SGS-resa eller vill boka dig, kontaktar du researrangören direkt.

Tillsammans med ciceron Lena Haglund får vi uppleva en spännande

Kalendarium

Georgien bortom allfartsvägarna med Lena Haglund

Datum: 22 augusti–1 september 2023
3 platser kvar!
Datum: 5–15 september 2023
1 plats kvar!

Till Turismens vagga

Datum: 2–10 maj 2024
Anmäl intresse!

Svenskbygden i Estland - på upp-täcktsfärd bortom Tallinn med SGS

Datum: 1–7 september 2024
Anmäl intresse!

Georgien bortom allfarvägarna

med Lena Haglund

del av det natursköna Georgien, bortom de stora turiststråken och allfartsvägarna. Med fyrhjulsdrivna fordon tar vi oss ut i nationalparker, upp bland bergen i Kaukasus och möter intressanta kulturer som uppstått i isolerade bergsbyar. Georgien är ett litet land men bjuder sina besökare på en stor variation av olika naturtyper. Vår resa startar i den vackra huvudstaden Tbilisi, varifrån vi reser i sydöstlig riktning till det karga, bergiga området som gränsar mot Azerbajdzjan, vidare genom det bördiga jordbruksområdet Kachetien, centrum för Georgiens vinproduktion och på slingrande bergsvägar fortsätter vi vår resa vidare norrut till nationalparken Tusjeti belägen i det mäktiga bergslskapet Stora Kaukasus. Under resan får vi möta allt, från vinbönder och krukmakare på låglandet till herdar och invånare i de små byarna bland bergen. I dessa isolerade trakter lever folktr

och animistiska traditioner av förkristna Georgien kvar med lokala helgedomar och heliga platser. Två nätter tillbringar vi hos kistfolket i Pankisidalen, en spännande kontrast till det annars ortodoxa kristna Georgien. Här lever invånarna enligt sunnimuslimska traditioner med inslag av sufism. Georgien är omtalat för sitt kök och sina viner och under den här resan får vi uppleva allt från georgiskt vin och dignande buféer till gårdsproducerade fårostar och kistfolkets alkoholfria öl.

Pris från Stockholm och Köpenhamn:
32 800 kr

Tillägg från Göteborg: 950 kr

Datum: 22 augusti–1 september 2023,
3 platser kvar!

5–15 september 2023, 1 plats kvar!

Bokning och mer information:

Gränslösa Resor, tel 0151-209 00,
mejl info@granslosaresor.se.

Till Turismens vagga

Vid mitten av 1800-talet började en företeelse som tidigare varit reserverat för ett fåtal mycket rika, att nå ut till bredare folklager. Vi talar om resande enbart för att upptäcka och uppleva. Den engelska adeln hade under många år sänt sina söner på The Grand Tour, för att lära mer om klassisk kultur och historia, främst till länderna runt Medelhavet. Vid mitten av 1800-talet hade dessa "tourists" börjat få sällskap av en ny grupp välbemedlade herrar och damer, ur borgarklassen. Nu riktades blickarna mot bergen, som tidigare mest ansågs ligga i vägen och ofta sågs som hemvist för trolldom och allahanda ogudliga väsen. Men nu skulle de upptäckas och besegras, varvid sömniga bergsbyar invaderades av de upptäcktslystna och behovet av en omfattande logistik uppstod – turismen var född!

På SGS resa 2024 ska vi ta oss tillbaka till turismens vagga eller rättare, en av dem – det forna kungadömet Böhmen i dagens Tjeckien. Här bildas

den tjeckiska turistklubben 1888 som en landsomfattande organisation. Turistklubben var en väldigt dynamisk organisation, och 1889 började man bygga ut vandringsleder med turistmärkning, turiststugor och härbärgen. Samma år började man också ge ut en tidning, som finns att köpa än idag.

Området ligger några av de bergskedlor som tilldrog sig de tidiga turisternas intresse och det med rätta. Här finner vi sandstensformationer av ett alldeles unikt slag med mäktiga torn och broar, bland annat den längsta naturliga stenbron i Europa, allt samlat i så kallade sandstens- eller klippstäder. Här finner vi också några av de allra tidigaste byggnadsverken speciellt skapade för turister, som bron från 1874, på bilden till höger.

Vår resa tar oss med tåg till den lilla staden Decin strax söder om gränsen mellan Tyskland och Tjeckien. Detta blir vår första bas för upptäckter i närområdet när vi beger oss på strövtåg

i de magiska bergen, precis som tidiga dagars pionjärer.

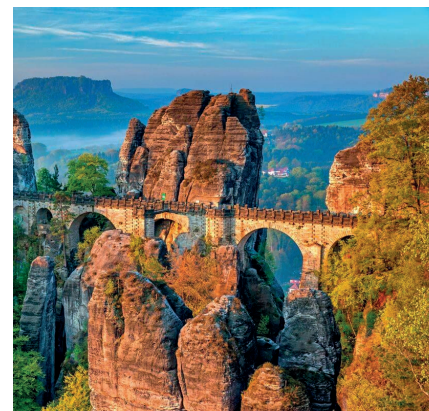
Därefter beger vi oss vidare, stilenligt med hjulångare, längs floden Elbe för att upptäcka en av dåtidens stora dragplåster – barockstaden Dresden. Vi fortsätter norrut med tåg mot naturområden som de flesta moderna turister nog bara kört förbi. Men i norra och centrala Tyskland finns områden som än i denna dag ser ut som när de första turisterna tog sig ut på landsbygden och in i skogarna, för över 150 år sedan. Här ska vi besöka ett unikt naturområde genomkorsat av kanaler och vattenvägar, bara ett stenkast från storstaden Berlin, som också blir vårt sista besöksmål på resan.

Dag 1: 2/5 Tåg från valfri station i Sverige till Köpenhamn och vidare genom Danmark till Hamburg

Dag 2: 3/5 Tågresan till Tjeckien och Decin

Dag 3: 4/5 Strövtåg i Böhmens Schweiz

Dag 4: 5/5 Strövtåg bland Tisåklipporna

Dag 5: 6/5 Besök vid Basteiklipporna och Basteibron. Fortsatt resa med hjulångare till Dresden.

Dag 6: 7/5 Tåg till Spreewald

Dag 7: 8/5 Spreewald till lands och på vattnet

Dag 8: 9/5 Tåg till Berlin. Guidad stadsvandring. Hemresa med nattåg

Dag 9: 10/5 Ankomst till Sverige

Detaljer om dagsvandringarna, höjdskillnad

Dag 2: Stadsvandring, 3 km, 156 m upp/ner

Dag 3: Strövtåg i Böhmens Schweiz, 10 km, 200 m upp/200 m ner

Dag 4: Tisåklipporna, 3 km, 100 m upp/100 m ner

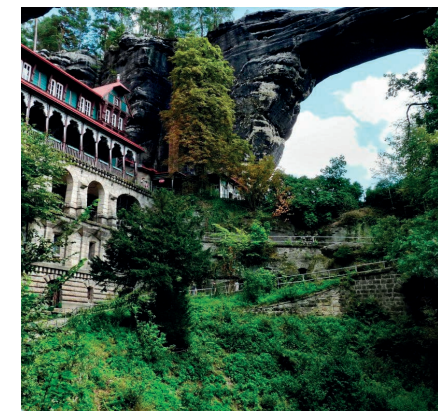
Dag 5: Bastei 3 km, 50 m upp/50 m ner.

Pris: från 25 600 kr del i dubbelrum (reservation för förändring i tågpriser)

Datum: 2–10 maj 2024

Bokning och mer information:

Åventyrsresor, tel 08-5560 6900,
mejl resor@aventysresor.se

Svenskbygden i Estland

På upptäcktsfärd bortom Tallinn med SGS

På den här resan kliver vi rätt in i Estlands brokiga historia och letar rätt på minnesrika orter med svensk anknytning. Det är alltid lika fascinerande att upptäcka mänskliga öden och historiska platser med starka band till Sverige. En resa med fokus på kultur och historia, men också livet idag på andra sidan Östersjön. Svensktalande färdledare, inträden och helpension ingår.

Dag 1: Kvällsfärja från Stockholm till Tallinn genom Stockholms vackra skärgård. Välkomstmiddag och föredrag "Estlandssvenskarnas historia". Övernattning i bekväma A-hytter med fönster.

Dag 2: Uppgraderad frukost innan vår guide möter upp oss i Tallinn. På ön Moon besöker vi ett av Estlands främsta naturminnesmärken, kratern från Kaali meteoriten. Därefter välbevarade Kuressaare slott från 1200-talet på Ösel. Middag och spa på Georg Ots Spa Hotel direkt vid havet.

Dag 3: Färja till Dagö. Här fanns Kärrdal, en svensk by med 35 gårdar fram till 1810. Hör berättelsen om Ristimägi, täckt med olika kors med anknytning till deportationen av svenskar från Reigi 1781, platsen som hade varit svenskarernas hem i minst 400–500 år. Besök på Storhovet, godset tillhörande Jacob de la Gardie som ägde ön på 1600-talet. På Vaemla historiska ullfabrik finns fina ullvaror att köpa. Övernattning i pittoreska Hapsal, estlandssvenskarnas huvudstad. Middag och spa på Hestia Hotel Hapsal.

Dag 4: Före andra världskriget var Ormsö tillsammans med Nuckö centrum för estlandssvenskarna. Rundtur till svenskbyarna innan lunch. På gravgården finns världens största samling av solkors. Vi besöker Paersgården, en traditionell estlandssvensk gård med vasstak och rökbastu som presenterar livet på Ormsö under 1900-talets första hälft. Middag och spa på Hestia Hotel Hapsal.

Dag 5: Stadsrundtur i Hapsal och ett besök på Aibolandmuseet. Dess 20 meter långa broderade tapet visar estlandssvenskarnas tusenåriga historia. Därefter Nuckö kyrka med både Gustav Adolfs och kung Carl XVI Gustavs underskrifter på dess stenar. Vi fortsätter till Padise, Cisterciensordens historiska kloster och Padise herrgård som har återställts av släkten Karl von Ramm. Promenad till Keila vattenfall. Middag och övernattning i centrala Tallinn.

Dag 6: Stadsrundtur i den bäst bevarade medeltida staden i norra Europa. Vi ser bl.a. svenska S:t Mikaelskyrkan och Gustav Adolf gymnasium som grundades 1631. Efter lunch utforskar vi Tallinn på egen hand. Avskedsmiddag och övernattning på Tallink, i A-hytt.

Dag 7: Innan ankomst till Stockholm buffetfrukost i den mindre, lite lugnare restaurangen.

Färdledare Alexandra Widl: Jag levde många år i Stralsund, en viktig plats i Svenska Pommern. Det var här som mitt intresse för svenskminnen utanför dagens gränser väcktes och som slutligen förde mig till de svenska bygderna Estland. En upplevelse jag gärna vill dela med er!

Preliminärt pris: 18 300 kr/person
Enkelrumstillägg, prel.: 4.300 kr
Preliminära datum: 1–7 september 2024

Bokning och mer information:
 Grönlandsresor, mejl info@gronlandsresor.se, tel 08-556 269 70

Vitsippor trängs under asp och björk,
solstrålar dansar blandsnåren.
Kvällen som nyss var så vintermörk
gav plats åt den ljusrika våren,
kvällssolens glitter i skogens sjö,
koltrastens drill över viken.
Vattnet har pudrats med pollenfrö,
det porlar i bäckar och diken.
Körbärens träd står i rosa blom,
växternas lövverk är spröda.
Livet som brådstörtat återkom
får livslust och glädje att flöda.

(Jessica Marie Olsson)